

Avtakið SEV og leggið það undir landið!

— Eg fari at heita á politikarar á Tingi og í kommununum at broyta skipanina fyri SEV og leggja elframléiðsluna undir landið, har hon hoyrir heima, sigur Bogi Hansen, limur í 4-mannabólkinum.

Söslalúrin hevur biðið hann koma við eini viðmerking til úttalilsini hjá Tórmóði Dahl, formanni í FNU í Söslalúrinum í farnu viku, har hann segði, at tekniska leiðslan og stýrið fyri SEV áttu at pakkað sekin og farið.

Hann sigur:

— Tá tit spyrja meg um mína persónligu meining, so má eg siga, at eg haldi, hann hevur rætt; men kanska er hann ov mildur. Aftaná ein tílikan brølara átti SEV at verið avtikið og lagt undir landið.

Sjálvsagt er hetta málið ikki so svart og hvítt, sum tað ofta verður sett upp. Tað er ógvuliga torført at vita, hvat er rættasti máttin at byggja út føroyska orkuverkið. Sum nú er, er tað fullkomiliga bundið at oljuinnflutningi, og tað má broytast í góðari tíð, aðrenn oljan verður uppi, men øll orkuframléiðsla skaðar umhvørvið, og vit noyðast at velja millum ymiskar vansar. Fyri nøkur er hetta bert romantiskt sluttur; men flestu okkara munnu tó unna eisini okkara eftirkomarum at kunna fara í einsemi út í náttúruna; burtur frá folki.

Tað er tí ikki nøkur løtt uppgáva at byggja út orku, og eftir míni meting gjørdi SEV rætt í at fara undir vatnorkuna, men tað eru ymsir máttar at gera tað. Teir valdu norðasta part av Evsturoynni, og teir valdu at nýta Eiðisvatn til brunn. Grundgevingin fyri hesum var tryggin í orkuskipanini; størri brunnurin er, longri tíð kann hann veita streym í eini neyðstöðu. Eisini hetta er rætt, og eg má viðganga, at í tí langa tjaki, sum verið hevur um hesa útbýgging, havi eg ikki dugað at mett, um hetta var prísinn vert ella ikki; men fortreytin fyri eini rættari meting er at upplýsingarnar, tú fær eru rættar, og har er tað, at SEV hevur sviðið, so tað munar.

Frá ymsum portum kom fram, at nógvar meiri orka kundi fáast burtur úr hesum sama øki við at leggja tunlarnar hægti uppi. SEV noktaði hesum, og tey fólk innan SEV, sum stuðlaðu hesi hugsan

Bogi Hansen, limur í 4-mannabólkinum: — Elframléiðsla eigur ikki at vera prestisjuprojekt hjá ambíusum kommunalpolitikarum

vóru rend út í kuldan. Hesa stóðu sína hevur SEV síðan tvíhildið um, og tað hevur eydnast teimum, at fremja ætlaðu útbýgging sína. Nú er endaliga prógvað, at tað sum SEV alla tíðina hevur sagt, var skeið. Nógvar meiri orka fæst burtur úr við at byggja í erva, og grundarlagið undir verandi útbýgging er skeið.

Hvussu ber hetta til? Hvussu kann SEV hava

tikið so illa feil so leingi? Tað er menniskjansligt at taka feil, og eg sigi teir ikki ringar fyri, at teir av fyrstan tíð valdu ta skeivu loysnina. SEV var eisini so illa mannað tá, at eingin arbeidssorka var til yvurs, men tá ið spurningurin var reistur, var stóðan ódrýsi. Hví fann SEV ikki út av beinanveg, at teir høvdu tikið feil og rættaðu feilin?

Var spurningurin so torførur og tíðarkrevjandi,

andi, at manningin á SEV (sum nú er nógvar økt) ikki kláraði hann? Nei tað var hann ikki. Fyrst í hesum árinum setti Landsstýrið ein fyra-mannabólk at kanna spurningin, og tó at vit allir høvdu ávisar fortreytir, so haldi eg at SEV hevði rætt í, at hetta var ein bólkur av amatørurum. Vit arbeiddu við málinum í umleið ein mánaða og fingur eina heilt greiða niðurstøðu, sum samsvaraði við tað, ymisk fólk høvdu ført fram móti SEV útbýggingini, og nú er so Orkuraðið komið til somu niðurstøðu. Hvussu ber tað til, at ekspertarnir í SEV eftir fleiri árum ikki kunnu loysa tað mál, sum einstaklingar og amatørar kunnu greiða eftir stuttari tíð.

Tað eru bert tveir møguleikar: Markleys dagnaloysi ella tvørrandi vilji.

Hetta er galdandi fyri teknisku leiðsluna í SEV, og tað er galdandi fyri SEV-stýrið. Tekniska leiðslan kann sjálvsagt umbera seg við, at tað er Højgaard & Schultz, sum hevur snýtt teir, og stýrið kann umbera seg við, at tað hevur fingið skeiv ráð frá útlendsku ráðgevum sínum og tekniska starvsfólkunum, men tað er lítill umbering, tí tann, sum í árváis, hóast rættleiddingar, heldur fram við at lurta eftir vánaligum ráðgevum, tá málið er so lætt at eftirkanna, er annað hvørt býttur ella tvørrur.

Eg má tí geva Tórmóði rætt í, at bæði stýrið og tekniska leiðslan í SEV hava villeitt fólk meiri enn umberandi er, men eg ivist samstundis í, at tað er nokkur vandi loysn, bert teir pakka sekin. Ivaleyst hevur skipanin fyri SEV einaferð verið skilagð, men í dag er hon tað ikki. Elframléiðsla er ikki eitt sermál leyst av øðrum samfelagsmálum. Hon er knýtt at aðrari orkuframléiðslu, at umhvørvisvernd, at vatnnytslu til aling, at samfelagsbúskapin og at øðrum málum, sum ikki

hoyra undir SEV. Tað er tí hópisleyst, at SEV verður stýrt av politikarum, men heilt óheft av landsins politisku leiðslu annars, og marghættligt verður tað, tá leiðslan í SEV er úr politisku andstöðuni og nýttir elframléiðsluna sum partapolitiskt vápn móti Landsstýrinum, og so leiðis er stóðan í lag, sum hvør tann má viðganga, sum hevur hoyrt umboð fyri SEV-stýrið tosað um og við Landsstýrið.

Tað syrgiliga er, at mestsum allir politisku flokkarnir hava ella hava havt sínar politisku gjóslar innan SEV, sum verja sjálvstöðuna hjá hesum kommunalpolitiska felagsskapi. Tað ger, at sjálvt politikarar við góðum vilja fáa onki gjørt uttan at gera seg til óvins við

sínar flokksfelagar, og hvør torir tað?

Hetta mál er tó ov týðningarmikið til at fáa slíka viðgerð, og eg fari at heita á politikarar á Tingi og í kommununum, at broyta skipanina fyri SEV og leggja elframléiðsluna undir landið, har hon hoyrir heima. Tað fer neyvan at forða fyri, at brølarar eisini verða gjørdir í framtíðini, men tað gevur møguleika at rætta brølararnar, tað leggur ábygdina, har hon í einum fólkaraði hoyrir heima, og setir elframléiðslu inn í samfelagskervið, har hon hoyrir heima, heldur enn at vera prestisjuprojekt hjá ambíusum kommunalpolitikarum.

jan

Lesnaður
til alla
familjuna

